

политехнический университет; Под ред. В. Ю. Петрова. – Пермь: Изд-во ПНИПУ, 2015. – № 2. – С. 165-171.

Карпенко І. О. Інвестиційна привабливість, конкурентоспроможність та оподаткування нафтогазовидобувної індустрії в країнах північної Америки, східної Європи та України / І. О. Карпенко, О. С. Веднеєв, О. В. Літвінов, І. П. Середа, О. Б. Мельник // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції "Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування" – К.: ДКЗ, 2017. – Т. 1. – С. 77-84.

6. Витвицький Я. С. Удосконалення рентного регулювання у нафтовидобуванні / Я. С. Витвицький, Н. О. Гавадзин, І. М. Метошоп, М. С. Пілка // Нафтогазова галузь України. – 2017. – 2 (26). – С. 3-7.

УДК 330.34:502.131

“ЗЕЛЕНА” ЕКОНОМІКА НОВА ПАРАДИГМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

М. В. Поленкова, Д. О. Брехунова, А. О. Чубикіна

Чернігівський національний технологічний університет

e-mail: m.v.polenkova@gmail.com

Особливістю сучасного суспільного розвитку є поширення глобалізаційних процесів у всіх сферах життєдіяльності людства. За останні п'ятдесят років людство досягло значного науково-технічного прогресу, що призвело до підвищення матеріального добробуту. Швидкий ріст в умовах індустріалізації та урбанізації поступово збільшує антропогенне навантаження, відбувається забруднення води, ґрунтів та повітря, а також зростає рівень вичерпності природних ресурсів. Слід зазначити, що така модель розвитку може привести до виснаження і деградації природного капіталу, та створити у майбутньому величезні екологічні ризики, які зроблять неможливим сталий розвиток. Недавні численні кризи є симптоматичними свідченнями цієї моделі

Проблеми навколишнього середовища вплинули на пошук нових шляхів розвитку, які сприяли б відновленню природних ресурсів та одночасно примножували благополуччя суспільства за рахунок ефективного використання складових природного середовища. Тому, виникла, сформувалася та активно розвивається нова парадигма сталого розвитку – “зелена” економіка.

“Зелена” економіка - напрямлення в економічній науці, в рамках якого вважається, що економіка є залежним компонентом природного середовища, в межах якої вона існує, є її частиною; спрямована на збереження благополуччя суспільства за рахунок раціонального використання природних ресурсів, а також повернення продуктів кінцевого користування у виробничий цикл.

Теорія зеленої економіки базується на трьох аксіомах [2]:

неможливо постійно нарощувати, розширювати сферу впливу в обмеженому просторі;

неможливо вимагати задоволення нескінченно зростаючих потреб в

умовах обмеженості ресурсів;

все на поверхні Землі є взаємопов'язаним.

Постійне безперервне, економічне зростання неможливе в сучасних глобалізаційних процесах - можливий тільки сталий розвиток, на засадах формування зеленої економіки. Слід зазначити, що під концепцією зеленої економіки розуміють систему видів техніко-економічної діяльності, пов'язаних виробництвом, розподілом, обміном і споживанням товарів і послуг, які сприяють підвищенню якості та безпеки життя населення в довгостроковій перспективі, при цьому не створюючи значних екологічних ризиків або екологічного дефіциту для майбутнього покоління.

Прискорений інтеграційний науково-технічний прогрес впливає на формування, розвиток й побудову сучасної високотехнологічної, виробничої інфраструктури на засадах "зеленої" економіки, яка має ключове значення для забезпечення сталого розвитку. Вітчизняні науковці усвідомлюють складність, довготривалість, різновекторність і багатоетапність цього процесу, тому що сучасна інфраструктура стає системоутворюючим сектором, який зменшує загальні витрати виробництва, підвищуються мережеві ефекти й синергія, між соціальними й екологічними цілями. Тому поява нової, "зеленої" інфраструктури, до складу якої можна віднести водопостачання і водовідведення, громадський транспорт, альтернативні джерела палива і енергії, інфраструктуру утилізації харчових і твердих побутових відходів, підвищить ефективність управління й використання ресурсів, якість і безпеку життя населення, зменшить забруднення довкілля та пом'якшує антропогенне навантаження.

Передусім слід зазначити, що інноваційного рішення потребує інфраструктура з утилізації твердих побутових відходів. Адже, використовуючи природні речовини, як сировину, людина повністю змінює їх й повертає у довкілля у вигляді сміття, на розкладання яких природні процеси впливають досить тривалій час, але деякі речовини зовсім не розкладаються природним шляхом [3,4].

позицій системного підходу інфраструктура з утилізації ТПВ - це комплекс багатофункціональних підприємств в межах зального виробничого ланцюга, метою якого є створення гнучкої системи, яка швидко адаптується до науково-технологічних змін. На нашу думку, керуючись подібним підходом, інфраструктуру з утилізації ТПВ в умовах сталого розвитку потрібно розглядати, як територіально-екологічний кластер, як стимулюючий фактор екологічного відродження регіону.

Формування територіально-екологічного кластеру (ТЕК) повинно відбуватися з певними загальними принципами:

- принцип спільної мети (синергетичний ефект), означає, що процес формування ТЕК має бути підпорядковано головній об'єднуючій меті - це збереження якісного довкілля для майбутніх поколінь;

- принцип територіальної локалізації, пояснюється концентрацією на

певній території взаємопов'язаних підприємств кластерної системи, за принципом єдності й зв'язаності;

принцип єдності демонструє особливості структури ТЕК;

принцип зв'язаності дає можливість визначити підприємства, які утворюють значну кількість відходів, для подальшої їхньої переробки;

принцип пропорційного розподілу екологічних ризиків між підприємствами, які входять до складу ТЕК.

Таким чином, створення територіально-екологічного кластеру посилить “зелену” спрямованість розвитку регіонів.

Список використаних джерел:

Назустріч “зеленій економіці”. Шляхи до стійкого розвитку та викорінення бідності. [Текст] / Програма ООН з навколишнього середовища. Доклад, ЮНЕП, 2011. – 52 с. / [електронний ресурс]: режим доступу: http://www.unep.org/greenecomony/Portals/88/documents/ger/GER_synthesis_ru.pdf.

Смагулова Ж.Б., Муханова А.Е., Мусаева Г.И. Анализ мирового опыта перехода к зеленой экономике: предпосылки и направления // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. - 2015. - № 1-1. - с.92-96; / [електронний ресурс]: режим доступу: url: <https://applied-research.ru/ru/article/view?id=6344>

Переход к зеленой экономике и устойчивому развитию в Алтайском крае: перспективы, механизмы, ключевые направления : материалы межрегиональной конференции с международным участием, 22-24 октября 2015 г., г. Барнаул / отв. ред. М.Ю. Шишин. - Барнаул : Изд-во АлтГТУ, 2015. – 199 с. / [електронний ресурс]: режим доступу: https://www.altstu.ru/media/f/Zelenaya-ekonomika-_2015-10-22.pdf

Тверді побутові відходи в Україні: Потенціал розвитку. Сценарії розвитку галузі поводження з твердими побутовими відходами. Підсумковий звіт. м. Київ / 2015. – 114 с. / [електронний ресурс]: режим доступу: <https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/0a7bb98c-9501-48f9-82c3> .

Любешкина Е. Г. Твердые бытовыеотходы. Проблемы и решения / Е. Г. Любешкина // Пищевая промышленность. - 2001. - 312. - С. 28-30.

УДК 338.43

ПРІОРИТЕТНІ ПІДХОДИ З УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ НА ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСАДАХ: ДОСВІД КРАЇН ЄС

О. О. Чабаненко

Миколаївський національний аграрний університет

e-mail: chabanenko2313@gmail.com

За умов посилення глобалізаційного впливу на природне середовище існує необхідність запровадження адаптаційних підходів у гарантуванні екологічної